

CLARA BESPIEGELINGEN

Clara van Assisi, het vrouwelijk licht waarvan we de feestdag vieren op 11 augustus, werd geboren op 16 juli 1194 en stierf op 11 augustus 1253. Hierbij enige bespiegelingen.

HOE KAN CLARA, 'DE KLARE', ONS PAD VERLICHTEN EN ONZE ROEPING KLAARHEID VERLENEN?

Clara belichaamde al vanaf haar jeugd het Schriftwoord: 'U bent het licht van de wereld. Een stad op een berg kan niet verborgen blijven.' Ze volgde, amper 18 jaren oud, de heilige Franciscus, die haar de fraaie haren afknipte, waarmee zij letterlijk haar adellijke en rijke leven van zich af liet glijden. 'Als je volmaakt wilt zijn, ga dan, verkoop wat je hebt en geef het aan de armen, en je zult schatten in de hemel hebben.' (Matt. 19:21)

WAT KUNNEN WE LEREN VAN HAAR NEDERIGE LEVENSHOUDING, VAN DE-MINDERE-WILLEN-ZIJN?

Zij volgde Christus, die ook minder werd toen Hij 'zich ledigde en de gestalte aannam van een dienstknecht, geboren naar de gelijkenis van mensen' (Fil. 2:7). Christus, van dezelfde goddelijke substantie als de Vader-Schepper, werd een geschapen mens – minder. Dit minder-willen-zijn van Christus, belijden en leven de 'minderbroeders' en de zusters van de arme Clara mij/ons voor. Als derde orde-lid trachten we in de voetsporen van Franciscus en Clara te treden. Zo helpen zij mij en velen zich minder toe te eigenen en in eenvoud en onthecht te leven.

HOE LEERT CLARA ONS TE BIDDEN?

Haar zusterlijke brieven aan de heilige Agnes van Praag beginnen met: 'Kijk

*Clara verjaagt de Saracenen.
José Benlliure y Gil (1855–1937)*

steeds naar je begin'. Wat betekent dit voor je gebed? Overweeg het oerverlangen waaruit je geboren bent. Je Schepper. Je peuterpasjes aan de hand van je mama en je papa? Met welk doel ben je begonnen aan wat je nu doet? Hoe helend, ontstoffend, klaarheid brengend is deze gebedstip?

Clara schrijft en bidt met Agnes *) zo close: 'Je bent de helft van mijn ziel'. Ze hebben elkaar nooit gezien.

WAT WAS DE ROL VAN CLARA IN DE KERK EN VOOR HET EVENWICHT TUSSEN MANNEN EN VROUWEN?

Clara's onafhankelijke opstelling was niet gemakkelijk voor de paus en bisschoppen in haar tijd. De visie van Clara op het leven in een vrouwenklooster was een leven zonder enig bezit aan land, bruidsschatten en geld. Dit was volstrekt nieuw. Clara werd abdis van San Damiano in 1216, en bracht haar dagen door met handenarbeid en bidden. Ze begon veel van haar tijd te besteden aan het veranderen van de (door de paus vastgestelde) heersende Bene-

dictijnse regel. In de loop van haar leven werden zelfs drie regels voor haar geschreven door een kardinaal en twee pausen. Pas twee dagen voor Clara stierf, stemde paus Innocentius IV uiteindelijk in met de door haar voorgestelde Franciscaanse regel voor vrouwen.

WAT KUNNEN WE LEREN VAN DE VRIENDSCHAP TUSSEN CLARA EN FRANCISCUS?

Hoe vaak heeft Franciscus zich niet tot Clara gewend om hem te helpen belangrijke vragen in zijn leven te onderscheiden? En hij heeft Clara wederkerig tot aan zijn dood als geestelijk leidsman gediend. Bij haar stierf hij. Ze zullen zeker veel van elkaar gehouden hebben. Zo een bijzondere relatie, waarin beide partners een grote liefde koesteren voor Christus en een mystieke ontmoeting beleefden, zien we ook tussen Scholastica en Benedictus, Teresa van Avila en Johannes van het Kruis, en tussen Jeanne Frances de Chantal en Franciscus van Sales.

Clara en Franciscus deelden een dienen in lijden. Clara was bijna 30 jaar bedlegerig door ziekte. Zij offerde haar ziekte op voor de zielen die de minderbroeders tot Christus brachten. Deze focus was niet iets romantisch of seksueels tussen Clara en Franciscus. Hun voorbeeld van aandachtvolle, tedere vriendschap moge ons in deze tijdgeest een spiegel voorhouden.

CLARA EN HAAR ROL IN DE WERELD.

De tweede orde werd bekend om het leven van diepe armoede en toegewijd leven van gebed. Gebed dat Clara ook aanwendde om wereldse overwinningen te behalen. Bijvoorbeeld gebeden om Assisi te redden bij twee gelegenheden.

De eerste keer liet Clara de hostie voor

een raam omhoogkomen, waardoor de binnenvallende troepen van Frederik II zich terugtrokken. In het tweede geval werd Assisi opnieuw aangevallen. Clara en haar zusters baden voor de veiligheid van hun stad, en een storm joeg de aanvallers weg.

Clara verzorgde Franciscus tegen het einde van zijn leven en was bij hem toen hij in 1226 stierf. Daarna bleef Clara, ondanks haar slechte gezondheid, de groei van haar orde bevorderen tot haar dood in 1253. In augustus 1255 werd Clara heilig verklaard door paus Alexander IV. Tegenwoordig telt de Orde van de Heilige Clara, ofwel de Tweede Orde van Franciscus, meer dan 20.000 zusters wereldwijd, in meer dan 70 landen vertegenwoordigd. Zusters die biddend leren zien met de ogen van God. Clara heeft in zichzelf en haar zusters de welbeminden van God gezien, door Hem geschapen uit pure liefde. Wanneer Clara haar zusters schrijft dat zij door de liefde van Christus elkaar liefhebben, bedoelt zij te zeggen dat alle zusters – en alle mensen – dezelfde bron hebben, waaruit dezelfde liefde voortkomt.

Moge deze bespiegelingen over de H. Clara van Assisi ons 'Vrede en alle goeds' zegen verlenen.

Felix van Hulsen ofs

*) Je kunt deze brieven lezen via www.zustersclarissen3800.be/h-clara/geschriften